

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΔΜΟΝΔΟΥ ΝΤΕ ΑΜΙΤΣΙ

Ο ΛΙΦΤ

ΕΙΧΕ νυχτώσει πειά όταν η κυρία ντέ Σορμέζ έφτασε στο «Μέγα Ξενοδοχείο» του Μέγκλι, όπου είχε τηλεγραφήσει να της κρατήσουν ένα διαμέρισμα. Μόλις μπήκε με το κοριτσάκι της μέσα στο άσανσέρ, τό μάτι της έπεσε πάνω στον ύπηρετάκο που στεκόταν όρθιος μπροστά της. Ο μικρός στεκόταν ακίνητος, με μάτια καρφωμένα πάνω στην κούκλα που έσφιγγε στην άγκαλιά της ή μικρούλα. Όταν τό άσανσέρ σταμάτησε στο τρίτο πάτωμα και βγήκαν έξω, ό μικρός τις ώδήγησε ως την πόρτα του δωματίου των.

— Έδω είνε; ρώτησε ή κυρία.

— Μάλιστα, άπάντησε ό γκρούμ.

Η κυρία σήκωσε τό χέρι της να πάρη τό κλειδί που ήταν κρεμασμένο στον τοίχο, την έπρόλαθε όμως ό μικρός και της είπε ξερά:

— Αφήστε. Θέλω έγώ ν' άνοιξω τό δωμάτιό σας.

Έμπήκε μέσα, γύρισε τό ηλεκτρικό κουμπι, έδειξε με τό χέρι του τό κουδούνι και σκύβοντας τό κεφάλι βγήκε κλείνοντας πίσω του την πόρτα.

Τήν άλλη μέρα τό πρωί ένώ ό μικρός γκρούμ περνούσε από τον διάδρομο του τρίτου πατώματος, βγήκε βιαστική ή κυρία ντέ Σορμέζ άπ' τό δωμάτιό της και τον ρώτησε αν ύπάρχει γιατρός στο ξενοδοχείο.

— Μάλιστα, άποκρίθηκε ό γκρούμ.

— Τρέχα γρήγορα να τον φωνάξης.

Ο γκρούμ έτρεξε γρήγορα να εκτελέση την παραγγελία και σε λίγα λεπτά άνέβηκε με τό γιατρό. Μπήκε μαζί του στο δωμάτιο της κυρίας ντέ Σορμέζ για να δη μήπως τον ήθελαν να πάη στο φαρμακείο.

Η μικρούλα ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι, χλωμή, με τά μεγάλα γαλανά της μάτια άνοιχτά και τά χρυσά μαλλάκια της άπλωμένα στο προσέφαλο. Κοντά της, άπάνω στα σκεπάσματα, ήταν ή κούκλα της.

Η κυρία ντέ Σορμέζ εξήγησε στο γιατρό με φωνή που έτρεμε, ότι τό κοριτσάκι της που δυό μέρες τώρα ήταν καταβεβλημένο και άκεφο, δεν ήθελε σήμερα να σηκωθή, παραπονιόταν ότι είχε πόνους στο στήθος και έβηχε λίγο. Φαινόταν μάλιστα πώς είχε πυρετό. Μήπως ήταν βρογχίτις; Και μόνη ή λέξις αυτή την έκανε να τρέμη, γιατί άπ' αυτή την καταραμένη άρρώστεια που γύρισε κατόπιν σε πνευμονία, πέθανε ό άντρας της πρό δυό χρόνων. Είπε ακόμη κάτι με σιγανή φωνή και σκούπισε ένα δάκρυ.

Ο γιατρός χωρίς ν' άποκριθή τίποτε, εξέτασε την άρρωστη και βρήκε πράγματι συμπτώματα φλογώσεως, έλαφράς προς τό παρόν, των βρόγχων. Δεν διώρισε κανένα φάρμακο, είπε μόνον ότι χρειάζεται ανάπαυσις, ότι δεν είνε τίποτε και ύποσχέθηκε να ξαναγυρίση έντός της ήμερας. Έπειτα βγήκε σοβαρός και μονοκόμματος όπως είχε μη.

Καθώς έτοιμαζόταν ό γκρούμ ν' άκολουθήση τό γιατρό, ή κυρία ντέ Σορμέζ τον κράτησε. Δεν είχε να του δώση καμμιά διαταγή, αλλά δεν ήθελε να μείνη μόνη με την άρρωστη. Ο γκρούμ έμεινε όρθιος κοντά στο κρεβάτι. Η κυρία πήγε στο παράθυρο ταραγμένη για να κρύψη τά δάκρυά της. Τί φοβερό νάχης τό παιδί σου άρρωστο μέσα σ' ένα ξενοδοχείο, τριγυρισμένη από παραδόπιστους ανθρώπους, άδιάφορους στον πόνο σου που δεν κυττάζουν παρά να σ' έκμεταλλευθούν! Και συλλογίστηκε τό γιατρό που δεν βρήκε να της πη παρά τυπικά λόγια. Συλλογίστηκε τον γκρούμ που, άπαθής στην άγωνία της, ούτε την έρωτήσε καν για ποιόν τον έστελνε να φωνάξη τό γιατρό. Καμμιά, καμιά εκδήλωσις συμπαθείας!

Έξαφνα, καθώς γύρισε ή κυρία ντέ Σορμέζ είδε την μικρή άρρωστη να της χαμογελάη. Έτρεξε κοντά της.

— Γελάς, άγγελουδι μου, γελάς! της είπε γλυκά. Είσαι καλύτερα λοιπόν! Τί σκέπτεσαι; Γιατί γελάς; Γιατί γέλασες;

Τό παιδάκι έβγαλε ένα από τά χεράκια του έξω άπ' τό

πάπλωμα, έδειξε με τό δάχτυλο τον γκρούμ και του είπε:

— Κάν' το πάλι.

Η κυρία γύρισε προς τό μέρος του γκρούμ.

— Κάν' το πάλι, ξαναείπε ή μικρούλα.

Ο γκρούμ τό έκανε πάλι: τέντωσε δηλαδή τά μικρά, σαν ψαριού μάτια του και σουφρώνοντας τό μέτωπό του, κατέβασε τό τριχωτό δέρμα της κεφαλής του σα να τάνανε περρούκα και τό έκανε να πέση μπροστά στα μάτια του. Έπειτα τό άνεβοκατέβασε πάλι γρήγορα, κρατώντας σοβαρή έκφρασι, πράγμα που έδιπλασίαζε την κωμικότητα της γκριμάτσας.

Η άρρωστη γέλασε πάλι πρόσχαρα, ή μητέρα της έμειδίασε και από κείνη τη στιγμή ό μικρός γκρούμ προσελήφθη ως κωμικός νοσοκόμος στην ύπηρεσία της μικρής.

— Πώς σε λένε; τον ρώτησε ή κυρία ντέ Σορμέζ.

— Λίφτ.

— Μά καλά, Λίφτ δεν είνε όνομα. Λίφτ θά πη άσανσέρ, έγγλέζικα.

— Ακριβώς, γι' αυτό με λένε έτσι.

***

Η μικρούλα έμεινε πολλές μέρες άρρωστη. Ο Λίφτ έξακολουθούσε να μένη διαρκώς κοντά της. Κ' ή άρρωστη

τον φώναζε όλη την ώρα, γιατί σιγά-σιγά ό Λίφτ, εκτός από τη γκριμάτσα της περρούκας, έδειξε ότι ξέρει κι' ένα σωρό άλλα διασκεδαστικά πράγματα. Μπορούσε, λόγου χάριν, μ' ένα πλατάγισμα της γλώσσας του να την κάνη να κροταλίξη σαν μαστίγιο. Ήξερε επίσης να σηκώνη τον δεξιό του ώμο έτσι που νόμιζες ότι ξεφύτρωνε έξαφνα στην πλάτη του ένα πεπόνι. Η μικρούλα του έλεγε χίλιες φορές την ήμερα:

— Κάνε την περρούκα. Κάνε τό καμουτσίκι. Κάνε τον καμπούρη.

Και ό Λίφτ υπάκουε άμέσως. Και τότε ή άρρωστη χτυπούσε ευτυχισμένη τά χέρια της. Μόνον αυτός ό διαβολο-Λίφτ κατώρθωνε να κάνη την μικρούλα να πίνη τό γάλα της και τό αύγό που της χτυπούσαν μέσα σε ζουμι από βωδινο.

Φαινόταν γεννημένος για νοσοκόμος. Ο Λίφτ ήξερε να διορθώνη τό κρεβάτι άστραπιαίως, έσώριαζε τά μαξιλάρια πίσω από την πλάτη, έβανε καταπλάσματα στο στήθος της άρρωστης και ποτέ δεν έδειχνε κούρασι. Η κυρία ντέ Σορμέζ παρακολουθούσε με πολύ ένδιαφέρον την

αλλόκοτη αυτή φύσι. Πόση προθυμία, πόση περιποίηση! Και όμως ποτέ μιá άχτίδα τρυφερότητας δεν έφώτιζε τά μάτια του Λίφτ, ποτέ ένας γλυκός τόνος δεν μαλάκωνε τη χοντρή του φωνή. Και όταν καμμιά φορά έβανε τό χέρι της πάνω στον ώμο του με στοργή, ό Λίφτ κυττούσε τον ώμο του σα να φοβόταν μη λερωθή. Γιατί είχε περι πολλού τη λιθρέα του και φρόντιζε πολύ να λάμπη από καθαριότητα—πράγμα που δεν τό πρόσεχε και τόσο για τό στόμα του, που ήταν διαρκώς πασαλειμμένο από κρόκους αύγών. Τά αύγά! Ήταν ή άπόλαυσις του. Όλα τά πουρμπουάρ που έπαιρνε εκεί τό ξώδευε! Μπορούσε να φάη ως δεκαπέντε κρόκους την ήμερα! Μπορούσε! Με δεν τους έτρωγε! Γιατί τά πουρμπουάρ του ποτέ δεν έφταναν για μιá τέτοια πολυτέλεια.

***

Μόλις ό γιατρός έδήλωσε ότι ή μικρή άρρωστη μπορούσε να ταξιδέψη χωρίς κίνδυνο, ή κυρία ντέ Σορμέζ πήρε τον Λίφτ ιδιαίτέρως, τον εύχαρίστησε με θερμά λόγια για τις περιποιήσεις του κι' έπειτα του έδωσε έναν φάκελλο. Ο Λίφτ που άκουσε άδιάφορος τά λόγια της κυρίας, σαν να μην τάλεγε σ' αυτόν, έπήρε γρήγορα τον φάκελλο και τον έχωσε στην τσέπη του. Και ή κυρία νόμισε πώς είδε στην ύψι του μιá λάμψη ίκανοποίησεως και κατάλαβε πώς στην ψυχή του Λίφτ δεν ύπήρχε άλλο αίσθημα από την φιλοχρη-

Η μικρούλα έμεινε πολλές μέρες άρρωστη.

ματία!

— Αυτό, τοῦ εἶπε ἔπειτα δίνοντάς του ἕνα κουτάκι, σοῦ τὸ δίνει ἡ Ντινί για νὰ τὴν θυμᾶσαι κάθε πρωὶ πού θὰ τὸ κουρντίσης. Εἶνε ἕνα χρυσὸ ρολοῖ.

Ἄφ' ἑαυτοῦ τὸ πῆρε, τὸ ἔβαλε μηχανικὰ στ' αὐτί του νὰ δῆ ἂν δουλεύει καὶ ἀπάντησε ξερὰ μ' ἕνα «μερσί».

— Καὶ τώρα ἄκουσε, πρόσθεσε ἡ κυρία ντὲ Σορμέζ. Πάρε τὴν κάρτα μου κι' ἂν καμμιά φορά ἔχης ἀνάγκη ἀπὸ τίποτε, νὰ ξέρης ὅτι μπορείς ν' ἀποταθῆς σὲ μένα.

Ἄφ' ἑαυτοῦ τὸ πῆρε τὴν κάρτα, τὴν ἐδιάβασε, τὴν ἔχωσε κι' αὐτὴ στὴν τσέπη του καὶ κούνησε τὸ κεφάλι μὲ ὕφος σὰ νὰ λέγε: «Ὅταν παρουσιαστῆ κάτι, θὰ ἐπωφεληθῶ ἀπ' τὴν προσφορά σας».

Ἄφ' ἑαυτοῦ ἔβγαλε τὸ ρολοῖ του, κῦτταξε τὴν ὥρα καὶ εἶπε: — Εἶνε ἕνα τέταρτο τώρα πού σὰς περιμένει κάτω τὸ αὐτοκίνητο.

— Αὐτὰ ἔχεις μόνο νὰ μοῦ πῆς; ρώτησε μὲ ἀπογοήτευσι ἡ κυρία. Δὲν ἔχεις νὰ πῆς τίποτε στὴ Ντινί; ἐπρόσθεσε κατόπι δείχνοντας τὴ μικρὴ πού ἦταν ἔτοιμη γιὰ νὰ φύγει.

— Δεσποινίς Ντινί, εἶπε ὁ Λίφτ. Δόστε μου τὴν κούκλα σας. Θέλω νὰ τὴν κατεβάσω ἐγὼ κάτω...

Ἡ μικρὴ τοῦ ἔδωσε τὴν κούκλα της. Ἐπειτα κατέβηκε μὲ τὴν μητέρα της ἀκολουθούμενες ἀπὸ τὸν Λίφτ.

Κάτω ὁ Λίφτ πλησίασε στὴν πόρτα τοῦ αὐτοκινήτου καὶ δίνοντας τὴν κούκλα στὴ μικρὴ εἶπε:

— Καλὸ ταξίδι, κυρία καὶ δεσποινίς!

— Γιὰ δὲς, μαμὰ! Γιὰ δὲς, μαμὰ! ξεφώνισε γελώντας τὸ κοριτσάκι. Τὸ μάγουλο τῆς κούκλας μου εἶνε πασαλειμμένο μὲ αὐγὸ!

Ἡ κυρία ντὲ Σορμέζ κατάλαβε: Ὁ Λίφτ εἶχε φιλήσει τὴν κούκλα! Τὸν εἶχε παρεξηγήσει λοιπὸν ὅτι ἦταν ἀναίσθητος. Καὶ εἶπε στὸν Λίφτ, πού ὅταν ἄκουσε τὰ λόγια τῆς μικρῆς ἔσκυψε τὸ κεφάλι καὶ κυττοῦσε χάμω:

— Λίφτ, δὲν θὲς νὰ φιλήσης τὴ Ντινί;

— Ὁ! ναί! εἶπε μ' ἕνα λυγμὸ ὁ γκρούμ.

— Ἐλα, φίλησέ τὴν, εἶπε ἡ μητέρα κι' ἔσπρωξε τὸ κοριτσάκι πρὸς τὸ μέρος του.

Ἄφ' ἑαυτοῦ τὸ κεφαλάκι της στὰ χέρια του καὶ φιλώντας τὸ παράφορα ἄφησε νὰ ξεχυθῆ ὅλη ἡ κρυμμένη τρυφερότης τῆς καρδιάς του.

— Ἄ! Θεέ μου! Θεέ μου! φεύγει ἡ Ντινί! τραύλισε ὁ φτωχὸς γκρούμ.

— Καλέ μου Λίφτ! εἶπε ἡ κυρία ντὲ Σορμέζ ἐνῶ ἔφευγε τὸ αὐτοκίνητο.

— Ἄντιο Λίφτ! Ἄντιο Λίφτ! ξεφώνιζε ἡ μικρούλα κουνώντας στὸν ἀέρα τὸ χεράκι της.

Καὶ γυρίζοντας τὸ κεφάλι τους ἡ κυρία κι' ἡ μικρὴ εἶδαν τὸν Λίφτ νὰ στέκη στὴ μέση τοῦ δρόμου μὲ τὸ κασκέτο στὰ χέρια καὶ τὰ μάτια πλημμυρισμένα δάκρυα καὶ νὰ κἀνὴ μὲ μεγάλη ταχύτητα τὴ γκριμάτσα τῆς περρούκας.

Γιὰ τελευταία φορά ἤθελε νὰ κἀνὴ τὴ Ντινί νὰ γελάσει...

ΕΔΜ. ΝΤΕ ΑΜΙΤΣΙ

Η ΛΑΪΚΗ ΣΟΦΙΑ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΡΙΖΟΥ

— Πού πεινᾶ γιὰ ν' ἀρχονταῖνη, μόνο ἡ πείνα τ' ἀπομένει.

— Σὰν τέτοια - τέτοια λάχανα ἔχει τὰ κ' ἡ αὐλή μας.

— Τὸν καρβουνιάρη ἔκαμάν τον βασιληᾶ, καὶ πάλι τὰ κάρβουνα ζήλεψε.

— Κάθε κατοικί ἀπὸ τὸ πόδι του θὰ κρεμαστῆ.

— Ἡῶρες φαί φάε, ἠῶρες ξύλο φύγε.

— Πὲ καλὸ, νάρτη καλὸ.

— Πού λείπει, λείπει ἡ μοῖρα του.

— Τοῦ διακονιάρη ὁ ντορβάς ποτέ του δὲν ἀδειάζει.

— Ὁ λωλὸς κι' ὁ ἀρχοντας ὅ,τι τὸν φανεῖ κἀνει.

— Πού λείπει ἀπ' τὸ γάμο του, τρῶσι τὰ κόλλυθά του.

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

(Συνταγὲς τῆς ἀκρογιαλιάς)

ΜΠΑΚΑΛΙΑΡΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΡΙΝΑΤΟΙ

Οἱ μπακαλιάροι εἶνε ἀπὸ τὰ πιὸ φίνα ψάρια. Ἐν τούτοις ὁ πολὺς κόσμος δὲν ἐκτιμᾷ τὸ ψάρι αὐτό. Μαγειρεύεται ἀκόμα καὶ μαρινᾶτο καὶ στὴ σάλτσα του βάζουμε μπόλικες ντομάτες ὥστε νὰ κοκκινίσῃ ἀρκετά.

Διαλέγουν συνήθως τοὺς μικροὺς μπακαλιάρους καὶ τοὺς ἀφαιροῦν τὰ κεφάλια καὶ τὴν ἄκρη τῆς οὐρᾶς ὥστε νὰ στυθῶνται καλύτερα μέσα στὴ γαβάθα ἢ στὸ τσουκάλι πού τοὺς βάζουν μὲ τὴ σάλτσα. Ἄν δὲ εἶνε μεγάλοι, τότε τοὺς κόβουν εἰς δύο ἢ τρία κομμάτια, ἀφαιροῦντες πάλι τὰ κεφάλια.

Ἄφ' ἑαυτοῦ τῆς γαβάθας, τοὺς ἀραδιάζουν σὲ γαβάθα καὶ κάνουν τὴ σάλτσα ὅπως συνήθως, μὲ ἀρκετὸ καθουρδισμένο ἀλεύρι, βάζοντας καὶ ἄλλο λάδι καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βάλουν τὸ ἀνάλογο νερὸ, ξύδι καὶ ἀλατοπίπερο, προσθέτουν καὶ ἀρκετὲς ντομάτες ζουλιγμένες ἢ κομμένες μικρὲς καὶ λιγάκι ζάχαρι. Ἄφ' ἑαυτοῦ δὲ νὰ βράσουν καλὰ ὥστε νὰ λυώσουν ἡ ντομάτες. Τότε περνοῦν τὴ σάλτσα ἀπὸ τρυπητὸ ἐπάνω στὰ ψάρια, στὰ ὁποῖο ἔχουν τρίψει δεντρολίβανο, τὸν ὁποῖο δὲν βάζουν πρὶν νὰ βράσῃ στὴ σάλτσα, διότι πικρίζει. Ἄν ἀρέσῃ καὶ τὸ σκόρδο, βάζει κανεὶς ὅσο θέλει. Ἡ σάλτσα πρέπει νὰ εἶνε ἀρκετὴ ὥστε νὰ σκεπαστοῦν τὰ ψάρια καὶ νὰ μὴν ἐξέχουν ἔξω ἀπὸ αὐτὴ καὶ ξεραίνονται. Νὰ μὴν εἶνε ἐπίσης οὔτε πολὺ ἀραιὴ ἢ σάλτσα οὔτε πολὺ πυκνὴ, ἀλλὰ νὰ στρώνῃ ἀπάνω στὸ ψάρι σεβριρισμένο στὸ πιάτο.

ΜΑΡΙΔΕΣ ΣΤΟ ΦΟΥΡΝΟ

Βάζουν πρῶτα νὰ ξανθίσῃ στὸ τηγάνι μὲ ἀρκετὸ λάδι ὡς μιά χουφτὰ κρεμμύδι ψιλὸ καὶ τὸ χύνουν μέσα σὲ καραβᾶνα ἢ ταψάκι πού θὰ ψηθοῦν ἢ μαρίδες. Ἄφ' ἑαυτοῦ τὸ κρεμμύδι καὶ στρώνουν ἀπάνω τὴς μαρίδες (μικρὲς προτιμότερο, γιὰ νὰ τρώγονται μὲ τὰ κοκκαλάκια, μπορεῖ δὲ νὰ εἶνε καὶ ἀθερίνες ἀντὶ μαρίδες). Τὴς ἀλατοπιπερώνουν κατόπι ἀπὸ πᾶν καὶ στίβουν λεμόνι.

Κόβουν τότε ντομάτες πολὺ ψιλες καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴς ἀλατοπιπερώσουν, ἀνακατεύουν μέσα μαϊδανὸν πολὺ ψιλοκοπανισμένον μὲ λίγο σκόρδο. Αὐτὸ τὸ σκορποῦν ἀπάνω στὴς μαρίδες, περιλούουν τὸ ὅλον μὲ λίγο λάδι καὶ τὸ ψήνουν σὲ δυνατὸ φούρνο ὥστε νὰ ψηθῆ τὸ φαγητὸ καὶ ν' ἀπομείνῃ μὲ τὸ λάδι του χωρὶς πολλὰ ζουμιά.

ΦΕΤΕΣ ΨΑΡΙ ΣΧΑΡΑΣ ΚΡΑΣΑΤΕΣ

Ὅτιδήποτε ψάρι κατάλληλο γιὰ φέτες σχάρας μπορεῖ νὰ γίνῃ μὲ αὐτὴν τὴ σάλτσα, ἀφ' ἑαυτοῦ ψηθῆ πρῶτα στὴ σχάρα ὅπως συνήθως. Γίνεται πρὶν ἢ σάλτσα γιὰ νὰ εἶνε ἔτοιμη ἅμα ψηθοῦν τὰ ψάρια καὶ νὰ χωθοῦν ζεστὰ - ζεστὰ μέσα σ' αὐτὴ. Ἡ σάλτσα ζεσταίνεται λίγο προτοῦ ρίξουμε τὰ ψάρια μέσα. Λογαριάζουμε κατόπι μιά ἀνάλογη δόσι ἄσπρου κρασιοῦ (μπροῦσκο ἀρετίνωτο) τὸ ὁποῖο βάζουμε νὰ μισοπάρῃ βράσι σὲ καθαρὸ κατσαρολάκι καὶ προσθέτουμε ἀ-

μέσως τὸ ἀνάλογο λάδι, λεμόνι, μαϊδανὸ ψιλὸ, λιγάκι κρεμμυδάκι πολὺ - πολὺ ψιλὸ, λίγη μουστάρδα καὶ ἀλατοπίπερο. Ἄνακατεύονται ὅλ' αὐτὰ καλὰ καὶ ἅμα ψηθοῦν τὰ ψάρια τὰ βάζουμε μέσα σὲ βαθὺ μέρος καὶ χύνουμε ἐπάνω τὴν σάλτσα ὥστε νὰ τὰ σκεπάσῃ σχεδὸν καὶ νὰ παραμείνουν ἔτσι 15-20 λεπτὰ προτοῦ φαγωθοῦν.

Κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὰ ψητὰ ψάρια γίνονται πολὺ - πολὺ νόστιμα, πρώτης τάξεως μεζὲς δηλαδή.

ΝΙΚ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ